

FAQ เกี่ยวกับ CORPORATE GOVERNANCE

FAQ เกี่ยวกับ Corporate Governance

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน

Q1. การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) คืออะไร

A. ความหมายของคำว่า “การกำกับดูแลกิจการ” หรือ “บรรษัทภิบาล” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Corporate Governance” นั้น ตามความหมายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น ซึ่งได้แก่ พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ ชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ สังคม และภาครัฐ เป็นต้น

Q2. บริษัทจดทะเบียนจะนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติอย่างไร

A. บริษัทจดทะเบียนควรจัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการของตนโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท และสื่อสารทำความเข้าใจให้กับพนักงานทุกระดับในบริษัท ในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ บริษัทจดทะเบียนควรนำ “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560” (CG Code) ที่ออกโดยสำนักงาน ก.ล.ต. ไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริษัท ทั้งนี้ บริษัทจดทะเบียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ใน CG Code ให้ถ่องแท้ และนำมาพิจารณาวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของตน เพื่อที่จะได้กำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามบริบทของการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นอยู่และที่ต้องการให้เป็นของตน ดังนั้น การที่บริษัทจดทะเบียนจะนำ CG Code ทั้งฉบับมา กำหนดเป็น CG Policy ของตนเองเลยอาจไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของบริษัท เพราะ CG Code เป็นเพียงคำแนะนำและแนวทางปฏิบัติที่ดี ไม่ใช่กฎเกณฑ์ข้อบังคับ อนึ่ง “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555” (CG Principles) ที่ออกโดยตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นหลักการที่พัฒนามาจาก CG Principles ของ Organization for Economic Co-operation and Development อันเป็นมาตรฐานสากลที่ยอมรับของนานาประเทศ บริษัทจดทะเบียนยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางได้เช่นเดียวกัน

Q3. หากบริษัทจดทะเบียนไม่ปฏิบัติตาม CG Code จะมีความรับผิดชอบหรือไม่

A. การปฏิบัติตาม CG Code ใช้หลัก "Apply or Explain" คือ ให้คณะกรรมการนำหลักปฏิบัติในส่วนที่ 1 ไปปรับใช้ (apply) ตามที่เข้ากับบริบทธุรกิจของบริษัท โดยส่วนที่ 2 เป็นแนวปฏิบัติและคำอธิบายในการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติในส่วนที่ 1 ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจใช้วิธีปฏิบัติอื่นที่ทำให้บรรลุเจตนารมณ์ตามหลักปฏิบัติได้ หากเห็นว่าวิธีปฏิบัติอื่นนั้นเหมาะสมกว่า โดยควรบันทึกเหตุผลและการปฏิบัติอื่นนั้นไว้ด้วย คณะกรรมการควรพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของการนำ CG Code ไปปรับใช้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และบันทึกการพิจารณาไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการ รวมทั้งเปิดเผยข้อความยืนยันว่า คณะกรรมการได้พิจารณาและทบทวนการ

FAQ เกี่ยวกับ CORPORATE GOVERNANCE

นำหลักปฏิบัติตาม CG Code ไปปรับใช้ตามบริบททางธุรกิจของบริษัทแล้ว ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี/รายงานประจำปี (แบบ 56-1 One Report)

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาด้วยความรับผิดชอบ ะมัดระวังแล้ว เห็นว่า การปฏิบัติตาม CG Code ข้อใดยังไม่เหมาะสมกับบริบทของบริษัทหรือยังไม่สามารถดำเนินการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. บันทึกในรายงานการทบทวนการปฏิบัติตาม CG Code เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการ โดยระบุเหตุผลของการตัดสินใจดังกล่าว รวมทั้งมาตรการทดแทน (ถ้ามี) ไว้ด้วย
2. เปิดเผยใน แบบ 56-1 One Report : ให้เปิดเผยว่า
  - เหมือนปัจจุบัน คือ เปิดเผยการไม่ปฏิบัติตาม CG Code พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลหรือมาตรการทดแทนเฉพาะในประเด็นที่ปัจจุบันได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยอยู่แล้ว เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน คำตอบแทนผู้สอบบัญชี เป็นต้น
  - ในข้อความที่ยืนยันว่า คณะกรรมการได้ทบทวนการนำหลักปฏิบัติตาม CG Code ไปปรับใช้ตามบริบททางธุรกิจของบริษัทแล้วนั้น ให้ระบุเพิ่มเติมโดยมีนัยว่า ในหลักปฏิบัติที่ยังไม่สามารถหรือยังมีได้นำไปปรับใช้ ได้มีการบันทึกเหตุผลไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการแล้ว โดยจะไม่เปิดเผยรายละเอียดเนื้อหาบันทึกได้

Q4. ความแตกต่างระหว่าง CG Code และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์?

A. เนื้อหาส่วนใหญ่ของ CG Code นี้ นำมาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 เพียงแต่ปรับลำดับ วิธีการนำเสนอให้เป็นไปตามบริบทการทำหน้าที่ของคณะกรรมการในแต่ละกระบวนการประกอบธุรกิจ รวมทั้ง ได้เพิ่มประเด็นใหม่ๆ เพื่อให้ครอบคลุมถึงแนวคิดหรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

1. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทความเป็นผู้นำของคณะกรรมการ และการแบ่งบทบาทระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) เรื่องที่คณะกรรมการควรดูแลให้มีการดำเนินการ 2) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาร่วมกับฝ่ายจัดการ โดยติดตามให้มั่นใจว่า ฝ่ายจัดการได้ไปดำเนินการตามที่ได้พิจารณาร่วมกันไว้ และ 3) เรื่องที่คณะกรรมการควรให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ
2. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทคณะกรรมการในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ และบูรณาการหลักความรับผิดชอบต่อประกอบธุรกิจเข้าไปในชั้นวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักดังกล่าว เพื่อให้การสร้างคุณค่ากิจการอย่างยั่งยืนแทรกเป็นเนื้อเดียวกับการประกอบธุรกิจ โดยคณะกรรมการควรดูแลให้การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายทางธุรกิจนั้น ผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจและผู้มีส่วนได้เสีย การทำความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนมีการปลูกฝังค่านิยมขององค์กรที่สะท้อนการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดการปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

FAQ เกี่ยวกับ CORPORATE GOVERNANCE

3. ขยายความหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกลยุทธ์ นโยบาย แผนงาน และงบประมาณของกิจการ โดยสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่กิจการ รวมทั้งการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. เพิ่มคำอธิบายหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลให้กิจการมีนโยบายการเปิดเผยข้อมูล การจัดการข้อมูลลับเพื่อไม่ให้เกิดข้อมูลรั่วไหล การรักษาความลับของข้อมูลและข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (market sensitive information)
5. เพิ่มหน้าที่ของคณะกรรมการในการดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ และกลไกที่จะสามารถกอบกู้ฐานะการดำเนินงานได้ ในกรณีกิจการประสบปัญหาทางการเงิน ตลอดจนการดูแลให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงิน และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
6. เพิ่มความชัดเจนว่า คณะกรรมการควรทำความเข้าใจเรื่องโครงสร้างความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ที่อาจมีผลกระทบต่ออำนาจการควบคุมหรือการบริหารจัดการกิจการ
7. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ และในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ไม่ได้มีการแยกออกจากกันอย่างชัดเจน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการอิสระคนหนึ่งร่วมพิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการสร้างความถ่วงดุลระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

Q5. การสำรวจการรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนคืออะไร

A. การสำรวจการรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน หรือ Corporate Governance Report of Thai Listed Companies (CGR) เป็นโครงการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้การสนับสนุนสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) จัดทำ “โครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน” เป็นประจำทุกปี เพื่อทำการสำรวจและติดตามพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย โดยใช้หลักเกณฑ์ในการประเมินที่พัฒนามาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจะนำเสนอผลการประเมินในภาพรวมเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนโดยทั่วไปได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของบริษัท รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพิจารณากำหนดนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ ทั้งนี้ รายละเอียดของผลการสำรวจในแต่ละปี สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.thai-iod.com/th/projects-2.asp>

FAQ เกี่ยวกับ CORPORATE GOVERNANCE

สิทธิของผู้ถือหุ้น

Q1. บริษัทจดทะเบียนควรดำเนินการอย่างไร หากจะให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระล่วงหน้า

A. คณะกรรมการบริษัทต้องกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอวาระล่วงหน้าให้ชัดเจน เช่น คุณสมบัติของผู้ถือหุ้นจะต้องถือหุ้นร้อยละ 5 ตามกฎหมาย หรือต่ำกว่า ระยะเวลาการเสนอวาระ ประเภทเรื่องที่สามารถเสนอเป็นวาระ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3-4 เดือน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการมีเวลาพิจารณาเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอขอให้บรรจุเป็นวาระในการประชุมประจำปีผู้ถือหุ้น

Q2. กรณีผู้ถือหุ้นร้อยละ 5 เสนอวาระการประชุม บริษัทไม่บรรจุวาระนั้น โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เสียงสนับสนุนให้มีวาระนี้เกินกว่า 1/3 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมด จะขอให้พิจารณาวาระนั้นโดยไม่ต้องรอบรรจุในการประชุมผู้ถือหุ้นในคราวต่อไป ได้หรือไม่

A. ข้อกำหนดตามมาตรา 89/28 คือ การเสนอเพิ่มวาระก่อนการประชุมนั้น มิได้มีผลเป็นการตัดสิทธิของผู้ถือหุ้นตามมาตรา 105 แห่ง พ.ร.บ.บริษัทมหาชนฯ ดังนั้น หากที่ประชุมพิจารณาเรื่องตามลำดับระเบียบวาระแล้วเสร็จ ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ก็สามารถขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องอื่นได้

Q3. กรณีผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องที่จะขอให้กรรมการบรรจุวาระการประชุม โดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 แต่ ณ วันปิดสมุดทะเบียน ไม่มีรายชื่อผู้ถือหุ้นคนนั้น กรรมการยังคงบรรจุวาระนั้นๆ ในการประชุมหรือไม่

A. โดยหลักการ ผู้ถือหุ้นที่เสนอวาระต้องเป็นผู้ถือหุ้นในวันที่ยื่นข้อเสนอต่อบริษัท และยังคงมีสถานะเป็นผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น (คือ เป็นผู้ถือหุ้นที่มีชื่อในวัน record date หรือวันปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น)

Q4. กรณีที่คณะกรรมการบริษัทปฏิเสธจะไม่บรรจุเรื่องที่เสนอโดยผู้ถือหุ้นที่มีจำนวนรวมกันตั้งแต่ร้อยละ 5 เป็นวาระการประชุม จะต้องเป็นมติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือไม่ และนอกจากจะต้องแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบตามที่กล่าวในมาตรา 89/28 จะต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วยหรือไม่ อย่างไร

A. มาตรา 89/28 กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ปฏิเสธการไม่บรรจุวาระการประชุมที่ผู้ถือหุ้นเสนอ ดังนั้น การปฏิเสธดังกล่าวจึงต้องเป็นมติคณะกรรมการบริษัท ซึ่งตามเกณฑ์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนจะต้องเปิดเผยมติที่สำคัญของคณะกรรมการบริษัทต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายในวันทำการถัดจากวันที่มีมติ

Q5. กรรมการที่ถูกเสนอชื่อ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นด้วย สามารถอยู่ร่วมประชุมในวาระนี้ มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้หรือไม่

A. วาระการแต่งตั้งกรรมการ กรรมการผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อสามารถเข้าร่วมประชุมและสามารถที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตนเองเข้าเป็นกรรมการได้ตามมาตรา 102 ประกอบมาตรา 33 วรรคสองแห่ง พ.ร.บ. บริษัทมหาชน

FAQ เกี่ยวกับ CORPORATE GOVERNANCE

Q6. หากบริษัทจะจัดประชุมผู้ถือหุ้นที่โรงงาน ซึ่งอยู่ไกลหรืออยู่ต่างจังหวัดได้หรือไม่

A. ตาม พ.ร.บ. บริษัทมหาชนฯ มาตรา 101 ระบุว่า สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ดังนั้น หากข้อบังคับของบริษัทมิได้กำหนดไว้ บริษัทสามารถจัดประชุมผู้ถือหุ้นที่โรงงานหรือละแวกใกล้เคียงได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อแสดงให้เห็นว่าบริษัทสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียง บริษัทควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้น เช่น จัดหายานพาหนะรับส่งตามจุดที่บริษัทกำหนด เป็นต้น

Q7. หากเอกสารแสดงตัวเพื่อเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้นไม่ชัดเจน บริษัทไม่ให้ผู้ถือหุ้นดังกล่าวเข้าร่วมประชุมได้หรือไม่

A. บริษัทควรระบุเงื่อนไขดังกล่าวอย่างชัดเจน และแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบล่วงหน้าพร้อมหนังสือเชิญประชุม

Q8. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่คืนนั้นควรเป็นอย่างไร

A. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นควรมีสาระสำคัญครบถ้วนตามที่ได้มีการหารือกันในที่ประชุม คือ ควรมีการบันทึกวิธีการลงคะแนนเสียง ผลของคะแนนเสียงในแต่ละวาระ ไม่ว่าจะเป็นคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง โดยเฉพาะในกรณีการทำรายการเกี่ยวโยงกันที่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าใครที่ไม่มีสิทธิออกเสียงและมีจำนวนที่เสียง หากมีข้อซักถามหรือแสดงความคิดเห็นอื่นใดที่สำคัญก็ควรจะมีการบันทึกไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงได้ภายหลัง

Q9. คุณสมบัติของกรรมการอิสระที่ผู้ถือหุ้นควรพิจารณาให้ถูกต้องเป็นอย่างไร

A. กรรมการอิสระต้องมีสถานะเป็นกรรมการตามที่ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนฯ กำหนด โดยได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และยังคงมีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะของกรรมการอิสระตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด